

VERSLAG DUTCH DAVOS SESSION

4 februari 2020

In de week van de circulaire economie organiseerde Rijkswaterstaat samen met De Bouwcampus, ING en Platform Accelerating Circular Economy (PACE) een Dutch Davos Session in het LEF Future Center. Naar aanleiding van de 50e jaarlijkse bijeenkomst van het World Economic Forum (WEF) in het Zwitserse Davos op 23 januari jl. Was een exclusief gezelschap uitgenodigd in Nederland om terug te kijken op de sessie in Davos en vooruit te kijken naar wat dit kan betekenen voor organisaties in Nederland.

In Davos gaf minister Stientje van Veldhoven een presentatie over de Open Leeromgeving en de SBIR Circulaire Viaducten op initiatief van ING die bij de Open Leeromgeving betrokken was. ING is, evenals het ministerie van I&W, lid van PACE. Stientje van Veldhoven is toegetreden als bestuurslid. [Bekijk hier de Engelse videocompilatie](#) die speciaal voor de Davos-presentatie gemaakt is.

Daarnaast kondigde Rijkswaterstaat in de Week van de Circulaire Economie aan 5 miljoen te gaan investeren in de doorontwikkeling van circulaire viaducten. Dit wordt gedaan met de publicatie van de Strategic Business Innovation Research (SBIR) Circulaire Viaducten.

TIPS VOOR CIRCULARITEIT

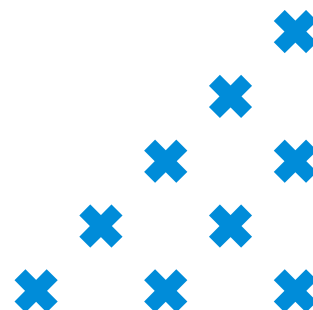
Na de opening Jessie van der Linden en een korte toelichting van Bram van den Heuvel, beide van Rijkswaterstaat, op de Open Leeromgeving, gaf Krista Kruft van PACE een presentatie. Dit netwerk heeft meer dan 75 partners. Zij geeft aan dat er geen tijd te verliezen is om standaardontwikkeling te versnellen in beleid en spoort aan na te denken over de rol van de financiële sector. Een circulair viaduct is duurder in traditionele zin, maar op de langere termijn? Hoe kunnen circulaire modellen inspirerend zijn? Krista geeft de volgende zeven tips:

1. Don't listen to the experts, gebruik nieuwe ogen
2. Denk in opschaalbaarheid
3. Breng ideeën bij elkaar
4. Spreek elkaar aan op de contributie, Wat ga jij doen?
5. Hergebruik
6. Kies voor een ander perspectief
7. ING: kies voor financiers in de unusal suspect

VIER BUSINESSMODELLEN ONTWIKKELD

Mayke Geradts van de ING was thematrekker van het thema Business & Value case van de Open Leeromgeving. In haar team zijn vier businessmodellen ontwikkeld op basis van de case van het circulaire viaduct. Het organisatorische aspect kreeg hierbij extra aandacht.

1. Opdrachtgever als regisseur: Restwaarde een essentieel aspect (ook hoe georganiseerd): bouwpartijen minder risico. Zij blijven produceren en voelen geen consequenties.

2. Koop-terugkoop scenario.
3. Viaduct als een service: betalen van periodieke vergoeding over een periode van 30 jaar. Bouwbedrijf blijft eigenaar. Circulair: prikkel voor bouwbedrijf.
4. Her Doen-model: consortium model. Opdrachtgever en –nemer samen in een consortium. Gezamenlijke kosten en baten. Meest circulaire scenario: iedereen blijft verantwoordelijk voor circulariteit.

In de SBIR moet je verplicht aangeven welk scenario je kiest. Of je kunt het gebruiken voor het uitwerken van enablers. De voorkeur gaat uit naar de tweede route omdat scenario's niet volledig zijn en de enablers nog niet gereed zijn. De restwaarde is hoger dan nul. De methodologie moet in ieder geval duidelijk zijn en de kosten en baten moet je evenredig verdelen.

Frederike Knopperts van Rijkswaterstaat, net als Bram van den Heuvel en Maurice van Rooijen kernteamlid van de Open Leeromgeving, licht vervolgens de SBIR toe waarmee haalbaarheidsonderzoek wordt gedaan en prototypes van circulaire viaducten ontwikkeld worden. Er zijn gevalideerde oplossingen nodig om op te schalen.

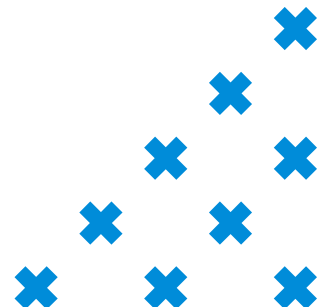
GROTERE CIRCULAIRE AMBITIE KOPPELEN AAN CONCRETE ACTIES

Maurice beschrijft waarom de Open Leeromgeving zo uniek is. Er zijn natuurlijk veel initiatieven die de circulaire economie in beweging willen zetten. En dat is allemaal goed. Wij proberen met de Open Leeromgeving de grotere circulaire ambitie te koppelen aan concrete acties. Het proces dat wij daarvoor gekozen hebben is van observatie (zoals door de informatie die wij zojuist hebben aangereikt) naar samen echt doen. Maar dat vraagt ook om reflectie. Een moment waarin we de afweging kunnen maken wat de volgende keuze is, wat echt nodig is. Hoewel dat op het eerste gezicht wel zo lijkt, is diversiteit in deze zaal niet alleen maar een mooie samenstelling van verschillende generaties. Wat zal blijken uit het voorstelrondeje is dat we ook een verschil van inzichten inbrengen die daaraan voorbij gaat.

Er werd een ronde gemaakt langs de deelnemers met de vraag: **'Wat zie jij als de kracht van wat er is gepresenteerd?'**

Hierop volgden de volgende antwoorden:

- Samen (voorwaardelijk)
- Integrale benadering
- Gemeenschappelijke intentie
- Dingen doen
- Hoog op r-ladder, hoog potentieel
- Het zoomt heel erg in
- Sector-gww-viaduct-Bouwcampus
- Nieuw
- Goed om elkaars belangen te begrijpen
- Snelheid door af te bakenen
- Inbouwen van financiële incentives
- Voorbeeld voor proces voor globaal perspectief
- Denken in kansen
- ING als 'vreemde eend' erbij
- Samen concreet resultaat neergezet
- We doen het en leren daaruit
- De kracht van het collectief
- Voorhoede in delen van kennis en actief bezig zijn
- Inspiratiebron voor anderen (ook internationaal)
- SBIR neemt alle belemmeringen weg
- RWS pakt verantwoordelijkheid
- Verdienmodellen in beeld
- Vliegende start voor andere projecten
- Vertrouwen en moment van reflectie

- Sociale acceptatie
- Enthousiasme en tempo, waardoor enthousiasme blijft
- Snelheid en doorpakken
- Enthousiasme bij iedereen en moed

Daarna was de vraag: **'Wat is in jouw ogen het belangrijkste zorgpunt in deze?'**

- Er moeten ook dingen mislukken, anders is het ongeloofwaardig
- Werkbaar krijgen in vraag gestuurde markt
- Het hoge abstractieniveau
- Fouten moeten blijven mogen
- Complexe samenwerking
- Hoe kan je in verbinding blijven met de opgaaf en toch snelheid behouden?
- Procesbegeleiding en de rol van een transitiemakelaar
- Valideren voor grootschalige toepassingen
- Omgang met regionale dynamiek
- Andere benadering (o.a. kleine ondernemers)
- Verbinding (behouden)
- Andere initiatieven zoals het BTIC kan je zo op inpluggen
- Buitenland; exportkansen voor BV Nederland

ZORGPUNTEN AANPAKKEN EN VERDIEPENDE GESPREKKEN

Bij de afsluiting was er een verwijzing naar een van de punten van Krista over wat iemands contributie kan zijn? Bijvoorbeeld met iemand verder praten, of een zorgpunt aanpakken. Sowieso is gevraagd of mensen net als de uitnodiging die Lindy Molenkamp deed een verdiepend gesprek zouden willen. Hiervoor worden Innovatie Gerichte Dialogen ingericht.

